

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๖/๑๑๑๑

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๑

เรื่อง นโยบายการขอคืนที่ดินราชพัสดุเพื่อนำมาให้เกษตรกรเช่าทำการเกษตร

เรียน รอง-นรม., รัฐ-นร., กระทรวง, กรม, ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว ๘๗ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตามเอกสารแนบ

ตามที่ได้อัยยัน/แจ้งมติคณะรัฐมนตรี (๒๒ เมษายน ๒๕๕๑) เห็นชอบเป็นหลักการ ให้เรื่องวิกฤตอาหารและพลังงานของโลกเป็นระเบียบวาระแห่งชาติและให้กระทรวงการคลังเร่งดำเนินการ ตรวจสอบที่ราชพัสดุที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ หรือขอคืนที่ราชพัสดุที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ และไม่ได้ใช้ประโยชน์เพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำที่ดินดังกล่าว ให้เกษตรกรเช่าทำการเกษตรในอัตราค่าเช่าที่เหมาะสมต่อไป มาเพื่อทราบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการคลังได้เสนอเรื่อง นโยบายการขอคืนที่ดินราชพัสดุเพื่อนำมาให้เกษตรกรเช่าทำการเกษตร มาเพื่อดำเนินการ ซึ่งกระทรวงการพัฒนาระบบสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงกลาโหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงพลังงาน กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณา ของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ ลงมติเห็นชอบตามที่ กระทรวงการคลังเสนอทั้ง ๒ ข้อ โดยให้กระทรวงการคลังพิจารณากำหนดเงื่อนไขและอัตราค่าเช่าที่ดิน ให้เหมาะสมและเป็นธรรมแก่เกษตรกร รวมทั้งให้ ได้รับความเห็นของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ไปพิจารณาดำเนินการด้วย

จึงเรียนยืนยันมา/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรชัย ภูประเสริฐ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักวิเคราะห์เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๕๐ ๕๐๐๐ ต่อ ๓๒๖

โทรสาร ๐ ๒๒๕๐ ๕๐๖๔

www.cabinet.thaigov.go.th.

ด่วนที่สุด

ที่ กค 0310/ 8214

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม 6 กรุงเทพฯ 10400

19 พฤษภาคม 2551

เรื่อง นโยบายการขอคืนที่ดินราชพัสดุเพื่อนำมาให้เกษตรกรเช่าทำการเกษตร

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0506/ว 87 ลงวันที่ 1 พฤษภาคม 2551

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0506/ว 87 ลงวันที่ 1 พฤษภาคม 2551 จำนวน 1 ฉบับ
 2. บัญชีสำรวจการใช้ที่ราชพัสดุในความครอบครองของกระทรวง และส่วนราชการผู้ครอบครอง ที่มีเนื้อที่ตั้งแต่ 1,000 ไร่ขึ้นไป จำนวน 1 ชุด

1. ความเป็นมา

ตามที่คณะกรรมการรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2551 ให้กระทรวงการคลังเร่งดำเนินการตรวจสอบที่ราชพัสดุที่ส่วนราชการ/หน่วยงานครอบครองไว้เกินความจำเป็นและหรือที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ เพื่อนำมาให้เกษตรกรเช่าทำการเกษตรในอัตราค่าเช่าที่เหมาะสมต่อไป นั้น

2. ข้อเท็จจริง

2.1 ที่ดินราชพัสดุที่กระทรวงการคลังโดยกรมธนารักษ์บริหารจัดการทั่วประเทศมีเนื้อที่ประมาณ 12.5 ล้านไร่ แยกเป็น

2.1.1 ที่ดินที่ใช้ประโยชน์ในราชการเนื้อที่ประมาณ 12,337 ล้านไร่ หรือประมาณร้อยละ 98.70 ดังนี้

- เพื่อเป็นที่ทำการ/สำนักงาน	เนื้อที่ประมาณ	3.554	ล้านไร่
- เพื่อการศึกษา	เนื้อที่ประมาณ	0.566	ล้านไร่
- เพื่อสังคมและสาธารณะ	เนื้อที่ประมาณ	0.357	ล้านไร่
- เพื่อการสาธารณสุข	เนื้อที่ประมาณ	0.048	ล้านไร่
- เพื่อการคมนาคม	เนื้อที่ประมาณ	0.106	ล้านไร่
- เพื่อใช้ราชการทหาร	เนื้อที่ประมาณ	3.962	ล้านไร่
- เพื่อการอื่น ๆ เช่น บ้านพัก	เนื้อที่ประมาณ	0.692	ล้านไร่
- เพื่อความลับเกี่ยวเนื่องกับ	เนื้อที่ประมาณ	3.052	ล้านไร่

ความมั่นคงของประเทศ (ยังไม่นำส่งขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ)

2.1.2 ที่ดิน...

2.1.2 ที่ดินที่เหลือประมาณ 0.163 ล้านไร่ หรือประมาณร้อยละ 1.30 เป็นที่ดินเพื่อใช้จัดหาประโยชน์ในเชิงสังคมและพาณิชย์กรรม ดังนี้

- เพื่ออยู่อาศัย เนื้อที่ประมาณ 0.036 ล้านไร่
- เพื่อการเกษตร เนื้อที่ประมาณ 0.057 ล้านไร่
- เพื่อเชิงพาณิชย์กรรมและอื่น ๆ เนื้อที่ประมาณ 0.070 ล้านไร่

2.1.3 ที่ดินราชพัสดุจำนวน 12.5 ล้านไร่ อยู่ในความครอบครอง รวม 24 หน่วยงาน โดยมีส่วนราชการ/หน่วยงานที่ครอบครองเนื้อที่ตามลำดับ ดังนี้

- กระทรวงกลาโหม เนื้อที่ 7.014 ล้านไร่ หรือร้อยละ 56
- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เนื้อที่ 1.748 ล้านไร่ หรือร้อยละ 14
- กระทรวงศึกษาธิการ เนื้อที่ 0.630 ล้านไร่ หรือร้อยละ 5
- กระทรวงการคลัง เนื้อที่ 0.394 ล้านไร่ หรือร้อยละ 3
- รัฐวิสาหกิจ เนื้อที่ 0.334 ล้านไร่ หรือร้อยละ 3
- ส่วนราชการอื่น ๆ รวม 19 หน่วยงาน เนื้อที่ 2.38 ล้านไร่ หรือร้อยละ 19

2.1.4 ที่ตั้งที่ราชพัสดุอยู่ในจังหวัดต่าง ๆ ตามลำดับจำนวนพื้นที่ ดังนี้ (ไม่รวมที่ดินทหารที่ใช้ในราชการเพื่อความลับและความมั่นคง เนื้อที่ 3.052 ล้านไร่)

- จ.กาญจนบุรี เนื้อที่ 3.474 ล้านไร่
- จ.สุราษฎร์ธานี เนื้อที่ 1.032 ล้านไร่
- จ.ราชบุรี เนื้อที่ 0.534 ล้านไร่
- จ. นครราชสีมา เนื้อที่ 0.498 ล้านไร่
- จ. กทม. เนื้อที่ 0.306 ล้านไร่
- จังหวัดอื่น ๆ 71 จังหวัด เนื้อที่ 3.604 ล้านไร่

2.2 ในปีงบประมาณ 2549 กระทรวงการคลังมีนโยบายขอคืนที่ราชพัสดุจากส่วนราชการและหน่วยงานให้ได้ ประมาณ 800,000 – 1,000,000 ไร่ และได้ให้กรมธนารักษ์สำรวจที่ดินราชพัสดุเพื่อเจรจากับส่วนราชการ เพื่อส่งคืนผลการสำรวจที่ดินทั่วประเทศ ดังนี้

- 1) ที่ดินว่างทิ้งเปล่งหรือเป็นที่ดินที่ใช้ประโยชน์ไม่เหมาะสม หรือเป็นที่ดินที่ใช้ประโยชน์ไม่เต็มพื้นที่ จำนวน 3,199 แปลง รวมเนื้อที่ 295,258 ไร่เศษ
- 2) ที่ดินเปล่งใหญ่ที่ใช้เพื่อเกษตรกรรมที่มีราษฎรถือครองอยู่ เนื้อที่ประมาณ 584,062 ไร่เศษ รวมที่ดินที่ทำการสำรวจเพื่อขอคืนทั้งสิ้นจำนวนประมาณ 879,320 ไร่

ผลการดำเนินการ

ในปีงบประมาณ 2550-2551 กระทรวงการคลังได้จัดประชุมเจรจาขอคืนที่ดินจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงยุติธรรม และกระทรวงกลาโหม ได้รับคืนที่ดินราชพัสดุจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงกลาโหม และส่วนราชการ/หน่วยงานอื่น ๆ จำนวน 503 แปลง เนื้อที่ 266,539 ไร่เศษ หรือคิดเป็นร้อยละ 30.31 ของที่ดินที่ทำการสำรวจ

3. การดำเนินการของกระทรวงการคลัง

3.1 การจัดหาพื้นที่รองรับโครงการตามที่คณะรัฐมนตรีมอบนโยบายให้กระทรวงการคลังนำที่ดินราชพัสดุที่ส่วนราชการ/หน่วยงานครอบครองเกินความจำเป็นและหรือไม่ได้ใช้ประโยชน์ โดยมีการประมาณการเบื้องต้นไว้เนื้อที่ประมาณ 1 ล้านไร่ มาเพื่อให้เกษตรกรเช่าทำการเกษตรนั้น กระทรวงการคลังได้มอบหมายให้กรมธนารักษ์ตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับที่ดินเบื้องต้นและคัดเลือกที่ดินแปลงที่มีเนื้อที่ตั้งแต่ 1,000 ไร่ขึ้นไป พบว่ามีที่ดินในความครอบครองของส่วนราชการ/หน่วยงานที่จะนำมารองรับโครงการแยกตามหน่วยงานได้ ดังนี้

ลำดับที่	ส่วนราชการ	จำนวน แปลง	เนื้อที่ใช้ประโยชน์		
			ไร่	งาน	วา
1	กระทรวงกลาโหม และความมั่นคง	119	4,275,518	1	48.48
2	กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	2	21,501	1	20.00
3	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	57	695,101	0	0.48
4	กระทรวงคมนาคม	10	18,962	3	13.56
5	กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	1	1,328	2	71.00
6	กระทรวงมหาดไทย	4	6,821	1	31.40
7	กระทรวงยุติธรรม	7	29,202	1	19.40
8	กระทรวงวัฒนธรรม	2	41,500	0	0.00
9	กระทรวงศึกษาธิการ	30	71,913	2	92.53
10	กระทรวงสาธารณสุข	4	24,154	1	0.60
11	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	7	13,441	3	81.30
12	สำนักนายกรัฐมนตรี (กรมประชาสัมพันธ์)	1	3,290	0	6.00
	รวม	244	5,202,735	2	84.75

3.2 กระทรวงการคลังได้มีหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่าง ๆ และส่วนราชการที่ครอบครองใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุเป็นจำนวนมากตามข้อมูลในข้อ 3.1 เพื่อขอให้ส่งคืนที่ราชพัสดุที่ครอบครองไว้เกินความจำเป็นหรือไม่ได้ใช้ประโยชน์และสามารถทำเกษตรกรรมได้ ให้กรมธนารักษ์ ภายใน 3 เดือน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ หรือวันที่คณะรัฐมนตรีมีมติแล้ว

4. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

กระทรวงการคลังได้พิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อให้การดำเนินการตามนโยบายดังกล่าวของรัฐบาลบรรลุผลตามเป้าหมาย เห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้มีมติ ดังนี้

1) ให้กระทรวงต่าง ๆ และส่วนราชการสำรวจและส่งคืนที่ราชพัสดุที่ครอบครองไว้เกินความจำเป็นและหรือไม่ได้ใช้ประโยชน์และสามารถทำเกษตรกรรมได้ ให้ได้โดยประมาณไม่ต่ำกว่า 1 ล้านไร่ ภายใน 3 เดือน นับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้ส่งคืนที่ดินราชพัสดุ

2) เมื่อได้รับคืนที่ราชพัสดุจากส่วนราชการ/หน่วยงานต่าง ๆ แล้วให้กระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพลังงาน และกระทรวงอุตสาหกรรม* ไปตกลงร่วมกันในการกำหนดแนวทางดำเนินการเพื่อให้มีการนำที่ดินดังกล่าวไปใช้เป็นพื้นที่เกษตรกรรมได้อย่างเหมาะสมและเป็นรูปธรรม เช่น กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขเกษตรกรที่จะเข้าร่วมโครงการ กำหนดจำนวนพื้นที่ที่จะจัดให้เกษตรกรแต่ละครอบครัว กำหนดจำนวนพื้นที่ที่จะเพาะปลูกพืชไร่และพืชทดแทนพลังงานให้สมดุลและเหมาะสม สนับสนุนต้นกล้าสำหรับพืชไร่และพืชทดแทนพลังงานที่มีสายพันธุ์ดี เพื่อเพิ่มผลผลิต สนับสนุนและดูแลการจัดให้มีการพัฒนาดินและแหล่งน้ำให้เหมาะสมแก่การเกษตรแต่ละประเภท

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย จะขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายสรพงษ์ สิบวงศ์ลี)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมธนารักษ์

สำนักบริหารจัดการฐานข้อมูลที่ราชพัสดุ

โทร.0 2298 6440

โทรสาร 0 2298 5484